

zahvalnost & radost 3/2016

Sadržaj

Strana

Daniel i veliki moćnici	1
Korahova pobuna, 2. dio	6
Druga Ivanova poslanica: Ljubav u istini (5)	10
Ivanovo evanđelje: Ivan 18	14
Biblijske slike i simboli: cedar, izop	16

Rast i napredovanje je nešto što je usađeno u Stvorenje. U prirodi nema statičnosti. Sve teži nekom razvoju i napredovanju. Tako bi trebalo biti i u duhovnom životu. U pogledu duhovnog smo, štoviše, osobito upozoreni na to da ne zane-marimo napredovanje. Ostanemo li statični, lako ćemo postati plijenom neprijatelja. Ipak, rast i napredovanje može postati zamkom. U ovom broju govori se o uznositosti, ponositosti i oholosti, ali i o poniznosti. Govori se o ljudima koji su mnogo postigli, ali su se zbog toga uznijeli i uzoholili, ali i o onima koji su, nakon što su također mnogo postigli, ostali ponizni te su se još više ponizili.

I kao spašena Božja djeca u opasnosti smo od oholosti, i to ne samo one uobičajene (kao što je slučaj kod nevjernikâ) nego i od duhovne. Kako postići to da se uz stalno i nezaustavljivo napredovanje (što je potpuno biblijski, štoviše, Božja volja za nas) ostane u doličnom stavu poniznosti? Možda bi nam u tome najbolje mogle pomoći riječi apostola Pavla Filipljanima: „I dalje idem za time ne bih li kako dohvatio to za što sam i sâm zahvaćen od Krista Isusa“ (3,12). Koliko god mi narasli, koliko god toga uspjeli dohvatiti, to je još uvijek ispod one mjere za koju nas je zahvatio Gospodin Isus Krist. Gdje tu ima mjesta za ponos, oholost ili uznositost?! Uspoređujući se s drugima, možda i možemo pomisliti kako smo „veliki“ u odnosu na njih. Ali uspoređujući se s mjerom rasta za koju nas je Krist odredio, koju možemo samo pokušavati dohvatiti ne bismo li je kako dohvatili, svaka takva misao će nam se učiniti bijednom i odvratnom. Kad vidim gdje se nalazim s obzirom na „mjeru uzrasta Kristove punine“ (Ef 3,13), svaka pomisao na ponos splasnut će kao balon od sapunice. Neka nam Gospodin pomogne da stalno gledamo na tu mjeru koju nam je odredio Krist i težimo je postići!

Uz srdačan pozdrav,

Vaš Urednik

Daniel i veliki moćnici

Gotovo svako poglavlje knjige proroka Daniela govori o velim moćnicima, kraljevima i imperatorima koji su vladali ili će tek vladati svijetom. U ovom članku promotrit ćemo one najznačajnije među njima. U 1. Timoteju 2,1-2 izričito nam je zapovjedbno da obavljamo „prošnje, molitve, zastupanja i zahvaljivanja za sve ljude, za kraljeve i za sve koji su na vlasti“. Ovaj članak može nam pomoći da bolje shvatimo suštinski problem onih koji su na vlasti te Božje osobito zanimanje za njih, kako bismo se mogli još konkretnije moliti za njih. Istodobno ćemo moći izvući i neke pouke za sebe same; jer njihov problem ujedno je i problem svakog običnog čovjeka, samo na jednoj drugoj razini. I Božji postupak prema njima također je jednak Božjem postupku sa svakim čovjekom, samo, također, na jednoj drugoj razini.

Nebukadnezar

(Daniel 4,4-37 <1-34>)

Znameniti babilonski kralj Nebukadnezar spoznao je Boga „koji otkriva tajne“ (Dan 2,28.47) i Boga koji izbavlja „kao što nitko ne može izbaviti“ (Dan 3,15.28). Svrha Božjih postupanja s njim bila je to „da može upoznati misli svoga srca“. Iako je spoznao mnogo o Bogu, još uvijek nije u potpunosti upoznao vlastito srce. No najprije je morao upoznati Boga kao Svevišnjeg (4,17.25.32.35 <14.22.29.32>). Za to je pak bio potreban još jedan Bo-

žji zahvat u njegovom životu. O tom bolnom zahvatu čitamo u 4. poglavlju Danielove knjige. No prije toga mu je, kao posljednje upozorenje, Daniel dao dobar savjet: „Prekini sa svojim grijesima tako da činiš pravednost i sa svojim nepravdama tako da iskazuješ milosrđe siromašnima“ (rd. 27 <24>). To je zapravo značilo: Imaj ispravan odnos prema Bogu („da činiš pravednost“) i prema ljudima („da iskazuješ milosrđe siromašnima“). No on, nažalost, nije poslušao taj savjet. Nije prošla ni godina dana nakon toga, a on se opet (ili još uvijek) hranio svojom uznositošću: „Nije li to veliki Babilon što ga ja sagradih za kraljevsku prijestolnicu snagom svoje moći i na slavu svoga veličanstva?“ (rd. 30 <27>).

I danas su, nažalost, mnogi ljudi (ne samo vladari) poput Nebukadnezara. Možda znaju dosta o Bogu, a najviše ih privlače Božje tajne i Božja sposobnost da izbavi, ali o svome srcu znaju vrlo malo. No Bog djeluje. On ima „savjet svojih svetih stražara“ (rd. 17 <14>) koji provode njegovu izvršnu vlast. U Nebukadnezarovom slučaju to se pokazalo učinkovitim. Nakon što ga je njegova uznositost dovela do gubitka svakog ljudskog dostojanstva, ponizio se, spoznao je Božju svemoć, ali i vlastito srce. Na svršetku ovog poglavlja po prvi put progovara o „onima koji hode u oholosti“ (rd. 37 <34>) misleći pritom, svakako, prvenstveno na sebe.

Isto to Bog želi pokazati i nama. Zbog toga ponekad mora zahvatiti u naše živote na različite načine da bismo mogli „upoznati misli svoga srca“. No dobro je ako smo spremni poniziti se i prihvatiti njegov odgojni postupak za naše dobro. No odgojni postupak može biti i bez učinka. Zato smo i upozoreni: „Sine moj, ne omalovažavaj stegu Gospodinovu“ (Izr 3,11; Heb 12,5).

Belšazar (Daniel 5)

„A ti ... nisi ponizio svoje srce, premda si znao sve to“ (Dan 5,22).

Nakon Nebukadnezarove smrti kraljem je postao njegov sin Nabonid. Budući da je on bio bolestan, njegov sin Belšazar bio je suvladar i, zapravo, stvaran vladar carstva. Zato se u biblijskom tekstu i naziva Nebukadnezarovim sinom (premda mu je bio unuk). Mnogi smatraju da je ta dioba vlasti dovela do slabljenja Babilonskog carstva. Bog nam pak pruža uvid u moralnu pozadinu koja je dovela do pada tog carstva. Nebukadnezar je svojim bolnim iskustvom došao do vrijednih spoznaja o Bogu i sebi. Nije to bilo nešto skriveno ili tajno, nego nešto o čemu je znao sav Babilon, a pogotovo kraljeva obitelj. Vidi-mo kako se kraljica odmah sjetila Daniela i njegovih tumačenja snova. Zato je Božja poruka Belšazaru bila nedvojbeno jasna: „Premda si znao sve to“.

Belšazar je primjer čovjeka koji omalovažava i prezire Božje djelovanje u svom životu, kao i spoznaje o Božjem djelovanju u životima drugih. Zbog toga, nažalost, za njega nije više bilo lijeka. Nebukadnezar je zbog svoje oholosti morao izgubiti svako ljudsko dostojanstvo (Dan 5,21a), ali kod njega je postojala mogućnost za povratak (5,21b). No kod Belšazara to nije bilo

moguće. Njegova spoznaja bila je veća od Nebukadnezarove, ali je pokazao još veću drskost (5,2-4.23). Stoga je Belšazarov slučaj opomena svakome tko zna, ali prezire to što zna.

Nužno je uložiti svu svoju snagu da postupamo po spoznaji koju nam je dao Bog, a ne tražiti spoznaju od Boga za ono što već znamo. Zanimljivo je da se suština Božje osude nad Belšazarom nalazi samo u ovome: „nisi ponizio svoje srce“. Prije negoli je spomenuo bilo koji njegov stvaran grijeh, Bog govori o stanju njegova srca (sjedištu njegovog stvarnog „ja“). Bog je želio dosegnuti i njegovo srce kao što je dosega srce njegova djeda Nebukadnezara, ali mu to Belšazar, nažalost, nije dopustio.

Bog želi dosegnuti i tvoje srce. Ako jasno znaš što je Njegova volja, ponizi se i učini to što ti On zapovijeda. Nemoj imati mira dok to ne učiniš. Nemoj dopustiti da jednom presuda i nad tvojim životom mora glasiti: „Vagnut si na tezulji i nađen si nedostatan“.

Darije (Daniel 6)

U šestom poglavlju Danielove knjige vidimo vladara sljedećeg velikog carstva, Darija, koji je potpisivanjem propisa o zabrani molitve bilo kojem Bogu ili čovjeku osim kralju, to jest njemu samom, iskazao veliku oholost. Nakon što je shvatio da je pogriješio, otišao je u drugu krajnost. Smatrao je da mora narediti „da na svakom području njegova kraljevstva ljudi dršću i strepe pred Danielovim Bogom“. Možda nam se to može činiti pozitivnim, ali nije li to govor iste one oholosti koja je bila zabranila molitvu bilo kojem Bogu ili čovjeku osim njemu samom? Iz njegovog priznanja u Danielu 6,26.27 vidi se da je kod njega došlo

do izvjesne promjene, ali nemamo nedvojbenog svjedočanstva da je došao do onog spoznanja do kojega je bio došao Nebukadnezar.

Nakon što smo promotrili tri imperatora iz prošlosti, slijede tri moćnika koji tek trebaju doći.

Mali rog (Daniel 7)

Ovaj vladar je budući poglavar obnovljenog Rimskog carstva (njegovog zapadnog dijela) i istovjetan je prvoj Zvijeri iz Otkrivenja 13. U sedmom poglavlju Danielove knjige prikazana nam je vladavina nad svijetom s Božjeg stanovišta. Premda je Bog taj koji vlada u ljudskom kraljevstvu i daje ga kome god On hoće, vladari četiriju velikih svjetskih carstava prikazani su kao zvijeri. Pritom vidimo postupan razvoj od zla prema gore. Prvoj je bilo „dano srce čovječje“ (Dan 7,4), druga je imala „tri rebra u gubicima“ i rečeno joj je „požderi mnogo mesa“ (Dan 7,5), a četvrta je monstrum koji „ždere i lomi, a ostatak gazi nogama“ (Dan 7,7b). A onda se iz te četvrte zvijeri pojavljuje „mali rog“ (Dan 7,8), koji će postati „krupniji negoli njegovi drugovi“ (Dan 7,20) i koji će pokazati dotad neviđenu oholost. Imat će uvid u sve („oči kao oči čovječje“) govorit će „velike riječi protiv Svevišnjega i promišljat će da promijeni vremena i zakone“. Nebukadnezar je dao načiniti zlatan kip, a Belšazar se za svoju razuzdanu gozbu nije libio uzeti zlatno posuđe oteto iz Hrama. Ali ovaj će se okomiti na „vremena i zakone“ – na ono što nijedan vladar u povijesti do sada nije mijenjao (misli se na temeljne zakone). Njegov napad bit će usmjeren na svete (Dan 7,21.25) i na samog Svevišnjeg (Dan 7,25). Okomit

će se, dakle, na sve ono što zvijer do sad još nije izgazila. Njegova osuda je kratko opisana u 26. retku: „Ali će sud sjesti.“

Kakva besmislica, možda ćemo pomisliti, pa trebao je znati da neće uspjeti u tome. Nebukadnezar nije poznao Svevišnjega, a Belšazar je zanezario spoznaju o Svevišnjem, koju je trebao imati zahvaljujući iskustvu svog prethodnika. No daleko od toga da bi oni bili tako glupi da se okome na Svevišnjeg. Ali mali rog će biti nadahnut Luciferom, koji je već prvim ljudima rekao: „Bit ćete kao bogovi“, a prethodno je „svoje srce s Božjim izjednačio“ i rekao: „Ja sam Bog“ (Ezekiel 28,2). Tako daleko može odvesti ljudska oholost nadahnjuta Sotonom. I danas mnogi ljudi znaju za još jedan „sud koji će sjesti“, naime, sud pred velikim bijelim prijestoljem (Otkrivenje 20,11), koji se često naziva „posljednjim sudom“ ili „sudnjim danom“. Znaju da je „ljudima određeno jedanput umrijeti, a nakon toga dolazi sud“ (Hebrejima 9,27), no ipak ne poduzimaju ništa kako ne bi morali doći na taj sud. Stoga se ne treba čuditi besmislenoj drskosti „malog roga“. Ono što „obični“ ljudi čine ne mareći za „sud koji će zasjesti“ i na kojem će morati položiti račun Bogu, u suštini je velika drskost i vodi k istom cilju kao i drskost malog roga, to jest k vječnoj osudi i propasti.

Kralj divljeg izgleda i Samovoljan kralj (Daniel 8,9-25; 11,36-45)

U ova dva odjeljka riječ je o dvije sasvim različite osobe, koje su međusobno ljuti protivnici. Prvi kralj (kralj divljeg izgleda) predstavlja izdanak iz jednog od četiri dijela raspadnutog

trećeg svjetskog carstva kojim je vladao Aleksandar Veliki. Taj kralj se u proročkim knjigama najčešće naziva „kraljem sjevera“. Drugi kralj predstavlja vladara Izraela u posljednjim danima, neposredno prije povratka Isusa Krista. Taj kralj identičan je „Beza-koniku“ iz 2. Solunjanima 2, „Antikristu“ koji dolazi iz 1. Ivanove 4,3 i „drugoj Zvijeri“ iz Otkrivenja 13. Premda će oni u tim danima biti međusobno suprotstavljeni više negoli ikad ranije, u odnosu na Boga imaju potpuno iste značajke.

Prvi će postati velik i uzvisiti se, napredovati i osvajati, ali neće mirovati dok ne uništi i obeščasti Božje svetište. Božje svetište je mnogo puta bilo obeščaćeno, ali „grozota koja pustoši“ (Dan 11,31; 12,11; Mt 24,15) tek treba doći.

Drugi je vladar Izraela, koji će se, kao što su to često činili i vladari Izraela u prošlosti, kolebati oko toga s kim da sklopi savez. No s kim god bude sklopio savez, taj će savez biti po načelu: „Govorit će laži sjedeći za istim stolom“ (Dan 11,27). Njegove su značajke: postupat će po svojoj volji, sebe će uzvisiti, uzveličat će sebe povrh svakoga boga i govoriti zapanjujuće riječi protiv Boga nad bogovima (Dan 11,36).

Kod oba ta kralja, kao i kod malog roga iz Daniela 7, vidimo iste značajke: samovolju, oholost, pobunu protiv Boga i svega što je Božje, bilo na zemlji ili na nebu.

Povijest svjetskih carstava i njihovih vladara nije drugačija od povijesti čovječanstva ili čovjeka općenito. Kod svakoga od nas nalaze se ti čimbenici i teže k tome da se razvijaju i dosegnu svoj vrhunac. Svi smo mi u opa-

snosti od samovolje, od uzdizanja samih sebe i od pobune protiv Boga. Postoji samo jedan lijek za nas: „Pokorite se, stoga, Bogu!“ (Jakovljeva poslanica 4,7). Naravno da to nije tako jednostavno, jer iza svake samovolje i iza svakog uzdizanja samoga sebe stoji đavao. Zato Jakov dalje veli: „Oduprite se đavlu i on će pobjeći od vas.“ Nitko neće imati isprike da nije mogao. Ako Božja riječ kaže „pokorite se“, „oduprite se“, „približite se“, „očistite ruke i srca“, „ražalostite se“, „ponizite se“, onda znači da se podrazumijeva da to možemo učiniti. Kad pak mi učinimo svoje, imamo jamstvo da će i Bog učiniti svoje. On će se približiti nama i On će nas podići.

„Približite se Bogu i on će se približiti vama. Očistite svoje ruke, grešnici, i pročistite svoja srca, neodlučni. Ražalostite se, i tugujte, i plačite: smijeh vaš neka se pretvori u tugovanje i radost vaša u žalost! Ponizite se pred Gospodinom i on će vas podići!“ (Jakovljeva poslanica 4,8-10).

Daniel (Daniel 9)

Promatrajući kraljeve u Knjizi proroka Daniela, možemo vidjeti da svi, kako oni prošli tako i oni budući, imaju jedno zajedničko obilježje: oholost. Bog je na različite načine djelovao u njihovim životima kako bi ih doveo do toga da se ponize pred njim i pokaju. Kod nekih je to bilo učinkovito, kod drugih nije. Osim prošlih kraljeva vidjeli smo i neke buduće vladare čija će glavna značajka biti ista kao i onih prošlih, s time da će se oni u svojoj oholosti uznijeti još više i pobuniti se protiv samoga Boga i svega što je Božje – doslovce će objaviti rat Svevišnjemu!

Usred tolike uznositosti (Nebukadnezar, Belšazar, Darije, mali rog iz 7. po-

glavlja, rog iz 8. poglavlja, kralj divljeg izgleda i samovoljan kralj iz 11. poglavlja), vidimo čovjeka koji leži u prahu i pepelu (Dan 9,3), čovjeka koji priznaje: „Nama dolikuje smeteno lice“ (Dan 9,7,8). – Kakve li razlike! – Kakve li suprotnosti! Ne čudi nas što je on nazvan „nadasve ljubljenim čovjekom“ (rd. 23).

Treba imati na umu da Daniel nije učinio ništa od onoga o čemu govori u 5. i 6. retku, no ipak se poistovjećuje s grijesima svog naroda i stalno govori u prvom licu množine:

- mi smo sagriješili,
- mi smo počinili nepravdu,
- mi smo opako postupali,
- mi smo se bunili,
- mi smo odstupili od tvojih pravila i od tvojih sudova.

Nakon što se tako poistovjetio s grijesima svog naroda, priznaje da nema(ju) nikakva prava. Jedina nada mu je Božje milosrđe i opraštanje. Također se poziva na slavu Božjeg imena, na Božji grad, na Božji narod i na Božje svetište. Uočimo dobro: tu je sve Božje. On želi reći: smiluj se radi onoga što je tvoje.

Daniel nam je prekrasan primjer poniznosti. Takav stav Bog očekuje i danas od svakog čovjeka. Ni mi nemamo nikakva prava. Trebamo se poniziti i pouzdati u isto ono u što se pouzdao Daniel: u Božje milosrđe i praštanje, i u sve ono što je Božje. Prvo se trebamo poniziti radi svojih vlastitih grijeha i ispovjediti ih, to jest priznati.

Kada to učinimo, primit ćemo oprostjenje i mir.

Ako smo Božja djeca, onda Bog od nas također očekuje takav stav; jer i kao Božja djeca griješimo i potrebno je da ispovjedimo svoje grijehe Ocu i primimo njegovo oprostjenje. U pogledu grijeha naše braće i sestara u vjeri pak ne bismo trebali biti ravnodušni, nego bismo se radije trebali poniziti pred Bogom i ispovjediti ih pred njim te moliti da ih i oni sami uvide, priznaju i prime oprostjenje. Ne mislim, naravno, da bismo trebali iznositi i priznavati pred Bogom sve grijehe pojedinaca. Ni Daniel to nije činio. On je ispovjedaao one grijehe koji su bili opća značajka stanja njegova i Božjeg naroda (i to već godinama!). U tom smislu bismo se i mi trebali poniziti i žaliti zbog svega onoga što obilježava loše stanje Božjeg naroda, bilo da je riječ o obilježjima koja su se pojavila u naše doba, ili o onima koja su naslijeđena iz prošlosti. Ne zaboravimo: stanje Božjeg naroda tiče se svakog od nas i utječe na naše svjedočanstvo na zemlji. Mi se možemo (i trebamo!) praktično odvojiti od svega onog što je loše u kršćanstvu i na taj način pokazati svoje neslaganje s time. Ali ako nam pritom nedostaje ponizan stav kakav je pokazao Daniel, onda će naše odvajanje poprimiti duh farizejske samopravednosti: „Ne približavaj mi se, jer sam ja svetiji od tebe“ (Izaija 65,5).

DL

Korahova pobuna, 2. dio

Biblijski tekst: Brojevi 16

Važno je shvatiti tu činjenicu u Korahovu slučaju. Ona se, općenito, ne shvaća; i zbog toga se danas one koji nastoje primjenjivati dar što im ga je dodijelio onaj koji je Glava Crkve, optužuje da čine isti grijeh kao i on. No samo trenutak mirnog promišljanja o tom predmetu u svjetlu Pisma bio bi sasvim dovoljan da pokaže kako je takva optužba krajnje neutemeljena. Uzmimo, primjerice, čovjeka kojemu je Krist očigledno dao dar evanđelista. Hoćemo li pretpostaviti da je on kriv zbog istoga grijeha kao i Korah zato što, slijedeći božansko poslanje i primjenjujući božanski dar, ustrajno propovijeda Evanđelje? Treba li on propovijedati? Ili ne bi trebao propovijedati? Je li božanski dar – božanski poziv – dovoljan? Postupa li on kao pobunjenik ako propovijeda Evanđelje?

Isto je tako i u pogledu pastira ili učitelja. Je li on kriv zbog istoga grijeha kao Korah zato što primjenjuje osobit dar što mu ga je udijelio onaj koji je Glava Crkve? Zar Kristov dar ne čini čovjeka služiteljem? Je li neophodno još nešto? Nije li svakome tko nema predrasuda – svakome tko je voljan dati se poučiti iz Pisma – jasno da posjedovanje božanski dodijeljenog dara čovjeka čini služiteljem, bez ičeg dodatnog? I nije li jednako tako jasno da onaj tko ima sve ostalo što se može imati, ali nema dar od Glave Crkve, nije služitelj? Priznajem da mi nije jasno kako

se ti jasni preduvjeti mogu dovoditi u pitanje.

Da podsjetim, govorim o osobitim darovima služenja u crkvi. Svaki ud Kristova tijela, nedvojbeno, ima neku službu koju treba vršiti, neko djelo koje treba činiti. Svaki poučeni kršćanin to razumije i, štoviše, jasno je i to da se izgradnja tijela ne provodi samo putem nekih naročito istaknutih darova, nego učinkovitim djelovanjem svih udova na njihovim pripadajućim mjestima; kao što čitamo u poslanici Efežanima: „Nego, govoreći istinu u ljubavi, u svemu uzrastimo u njega koji je glava, Krist, od kojega sve tijelo, skladno povezano i čvrsto spojeno *svakoursnim zglobom opskrbe*, prema *djelotvornosti primjerenoj svakom pojedinom udu*, ostvaruje rast tijela za izgradnju samoga sebe u ljubavi“ (4,15-16).

Sve je to jasno pokazano u Pismu. No svaki osobiti dar, kao što je dar evanđelista, pastira, proroka ili učitelja, mora biti primljen samo od Krista, a posjedovanje tog dara čini čovjeka služiteljem, bez ičeg drugog. S druge strane pak nikakva izobrazba i nijedan ljudski autoritet koji postoji pod suncem ne može čovjeka učiniti evanđelistom, pastirom ili učiteljem, ukoliko on nema izravan dar od Glave Crkve.

Toliko o služenju u Božjoj crkvi. Vjerujem da je rečeno dovoljno kako bi se čitatelju dokazalo da je zaista žalosna

pogreška optužiti ljude za užasan Korahov grijeh zbog toga što primjenjuju darove koje im je dodijelio onaj koji je Glava Crkve. Zapravo bi bio grijeh ne primjenjivati ih.

No između služenja i svećenstva postoji vrlo bitna razlika. Korah nije težio tome da bude služitelj, jer je to već bio. On je težio tome da bude svećenik, što nije mogao biti. Svećenstvo je bilo povjereno Aronu i njegovoj obitelji; i zato bi za svakog drugog, tko god on bio, to što bi pokušao prinositi žrtve ili obavljati bilo koju svećeničku djelatnost bilo drsko prisvajanje. No Aron je i slikovit prikaz našeg Velikog svećenika, koji je prodro kroz nebesa – Isusa, Sina Božjega. Nebo je područje Njegove službe, „jer da je na zemlji, ne bi bio svećenik“ (Heb 8,4). „Naš Gospodin je potekao iz Jude; plemena za koje Mojsije nije rekao ništa u pogledu svećenstva.“ Danas na zemlji ne postoji nešto takvo kao svećenik, osim u tom smislu da su svećenici svi vjernici. Stoga kod Petra čitamo: „Ali vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo“ (1 Pet 2,9). Svaki kršćanin je svećenik u tom smislu te riječi. Najslabiji vjernik u Božjoj crkvi jednako je svećenik kao što je bio i Pavao. Tu nije u pitanju sposobnost ili duhovna snaga, nego, jednostavno, položaj. Svi vjernici su svećenici i svi su oni pozvani prinositi duhovne žrtve, sukladno Hebrejima 13,15-16: „Prinosimo, stoga, po njemu neprestano *žrtvu hvale* Bogu, to jest plod naših usana, koje zahvaljuju njegovu imenu. A dobro činiti i dijeliti s drugima ne zaboravljajte, jer *takve* su *žrtve* ugodne Bogu.“

To je kršćansko svećeništvo. Neka čitatelj pozorno zapamti da je težnja za bilo kojim drugim oblikom svećeništva osim toga – prisvajanje bilo koje

druge svećeničke funkcije, postavljanje određenog svećeničkog reda ili svećeničkog staleža, postavljanje određenog broja ljudi da djeluju u korist drugih ili da vrše svećeničku službu za njih pred Bogom – u načelu Korahov grijeh. Govorim samo o načelu, ne o osobama. Treba razlikovati klicu grijeha od zrelog ploda koji će se razviti postupno.

Vrlo je važno shvatiti ovaj predmet. Mogli bismo uistinu reći da je on od vrhunskog značaja, samo ga preispitajmo u svjetlu Svetog pisma. Tradicija nam tu neće pomoći. Crkvena povijest nam neće pomoći. Mora biti samo Božja riječ. Neka se u svjetlu te riječi postavi pitanje i odgovori na nj: Koga se može pravedno okriviti za Korahov grijeh? Je li to onaj tko nastoji primjenjivati bilo koji dar koji mu je dodijeljen od Glave Crkve, ili je to onaj tko si prisvaja svećeničku službu i posao koji pripada jedino Kristu? To je vrlo značajno i ozbiljno pitanje. Razmislimo o njemu u miru, u božanskoj prisutnosti; i tražimo milost da budemo vjerni Njemu, koji nije samo naš milostivi Spasitelj, nego i naš suvereni Gospodin.

Ostatak našeg poglavlja predočuje vrlo ozbiljan prikaz božanske osude koja je bila izvršena nad Korahom i njegovom družinom. Gospodin je vrlo brzo riješio pitanje koje su postavili ti pobunjenici. Strašan je već i izvještaj o tome. Kakav li je pak morao biti sâm događaj? Zemlja je otvorila svoja usta i progutala trojicu glavnih pokretača pobune, a Gospodinov oganj se spustio i proždri dvije stotine i pedeset ljudi koji su prinosili kâd.

„I reče Mojsije: ‘Po ovome ćete znati da me GOSPODIN poslao činiti sva ta djela; jer *ih ja nisam učinio po vlasti*’

tu umu. Ako ovi ljudi umru uobičajenom smrću svih ljudi, ili ako budu pohodeni kao što su pohodeni svi ljudi, onda mene nije poslao GOSPODIN. Ali ako GOSPODIN učini nešto novo, i ako zemlja otvori svoja usta i proguta ih sa svime što im pripada te živi siđu u jamu, tada ćete shvatiti da su ti ljudi prezreli GOSPODINA“ (rd. 28-30).

Mojsije je u tim riječima to učinio pitanjem samo između Jahve i pobunjenika. On se mogao pozvati na Boga i prepustiti sve u njegove ruke. To je istinska tajna moralne snage. Čovjek koji ne traži ništa za sebe – koji nema cilja i predmeta za kojim teži, osim božanske slave – može s pouzdanjem čekati krajnji ishod. No za to se mora imati jednostavno oko zdrav pogled, iskreno srce i čistu namjeru. Svaka drskost i svako pretvaranje bit će osuđeni. Ako Bog sudi, on će sasvim sigurno razotkriti svaku drskost i svako pretvaranje. Tome se ne može naći mjesta kada zemlja otvori svoja usta i kada Gospodinov oganj proždire sve uokolo. Lako je kočoperiti se, hvastati i govoriti velike riječi kad je sve mirno. Ali kada na pozornicu stupi Bog, u strašnoj osudi, sve se brzo mijenja.

„A kada on završi govoriti sve te riječi, rascijepi se tlo pod njima. I rastvori zemlja svoja usta i proguta ih; i njihove domove, i sve ljude koji su pripadali Korahu, i sva njihova dobra. Oni, i sve što im je pripadalo, propadoše živi u jamu, i zemlja se zatvori nad njima; i nestade ih iz zajednice. I razbježa se na njihov vrisak sav Izrael koji bijaše oko njih; jer rekoše: ‘Da i nas zemlja ne proguta’“ (rd. 31-34).

Uistinu je „strašno upasti u ruke živoga Boga“. „Boga se nadasve valja bojati u zajednici svetih, i on treba imati poštovanje svih onih koji ga okružu-

ju.“ „Naš Bog je oganj koji proždire.“ Koliko bi Korahu bilo bolje da je ostao zadovoljan sa svojom levitskom službom, koja je bila najvišeg reda. Njegov posao, kao Kehatovca, bio je nositi neke od najdragocjenijih posuda svećišta, ali on je čeznuo za svećeništvom – i upao je u jamu.

No to nije bilo sve. Tek što se tlo zatvorilo nad pobunjenicima, „izbi oganj od Gospodina i proždrije onih dvije stotine i pedeset ljudi koji prinošahu kâd.“ Bio je to strašan prizor – jedinstven i jeziv prizor božanske osude nad ljudskom ohološću i drskošću. Uzaludno je čovjeku uzdizati se protiv Boga, jer se On protivi oholima, ali poniznima daje milost. Kakve li krajnje ludosti za crve iz praha da se podižu protiv sve-moćnoga Boga! Jadan čovjek! Daleko je gluplji i od noćnog leptira koji se zalijeće u baklju koja će ga spaliti.

Neka bismo hodili u poniznosti s našim Bogom! Neka bismo bili zadovoljni s njegovom voljom, zadovoljni da zauzmemo neki nizak položaj i da obavljamo najneznatniji posao! To je istinsko dostojanstvo i istinska sreća. Ako nam Bog dađe da čistimo ulice, čistimo ih kao pred njegovim pogledom i Njemu na slavu. Iznimno je važno i bitno to da radimo posao koji nam je on dao da ga obavljamo i da zauzimamo ono mjesto na koje nas je on postavio. Da su Korah i njegova družina to naučili, njihovi prodorni kriči ne bi zastrašili srca njihove braće. Ali ne; oni su htjeli biti nešto, iako su bili ništa, i zbog toga su pali u ponor. Oholost i uništenje neodvojivo su povezani u Božjoj moralnoj vlasti. To načelo vrijedi uvijek, bez obzira o koliko god i o kojoj mjeri oholosti je riječ. Zapamtimo to. Nastojmo da po završetku proučavanja Brojeva 16 stekne-

mo dublji osjećaj vrijednosti poniznog i slomljenog duha. Živimo u vremenu kad se čovjek gura gore i naprijed. „Unapređenje“ i „napredak“ je vrlo omiljena krilatica našeg doba. Pazimo na način kako tumačimo i primjenjujemo te pojmove. „Onaj koji se sâm uzvisuje, bit će ponižen.“ Ako se dade-mo upravljati pravilom koje vrijedi za Božje kraljevstvo, vidjet ćemo da je jedini put da se uzvisimo taj da se ponizimo. Onaj koji sada zauzima najuzvišenije mjesto u Nebu jest Onaj koji je dragovoljno zauzeo najniže mjesto na Zemlji (vidi Filipljanima 2,5-11).

To je uzor za nas, kršćane; i to je, ujedno, božanski lijek protiv oholosti i nemirnog častohleplja ljudi ovoga svijeta. Ništa nije žalosnije negoli vidjeti guranje, probijanje i samouvjerenost

u duhu i načinu onih koji ispovijedaju da su sljedbenici Onoga koji je bio krotka i ponizna srca. To je tako očita suprotnost kršćanskom duhu i shvaćanju i zasigurno je dokaz neslomljenog stanja duše. Nemoguće je da netko tko je jednom procijenio samog sebe u Božjoj prisutnosti, dopusti sebi da njime toliko ovlada hvalisav, umišljen i samouvjeren duh. Boraviti mnogo s Bogom vrhunski je lijek protiv oholosti i samodopadnosti. Neka bismo poznavali stvarnost toga u skrovitosti svojih duša! Neka nas dobri Gospodin održi uistinu poniznima, na svim našim putovima, tako da se oslanjamo samo na Njega, a vrlo, vrlo malo na svoje vlastite oči!

C.H. Mackintosh

*Iz knjige „Notes on Numbers“**

Druga Ivanova poslanica

Ljubav u istini (5)

U petom nastavku niza o 2. Ivanovoj poslanici riječ je o najvažnijoj temi Biblije: o Gospodinu Isusu. Ivan govori o „Kristovom nauku“, o onome što Božja riječ govori o toj jedinstvenoj osobi, koja je istodobno čovjek i Bog.

Izgubiti plaću – umetak (rd. 8)

„Pazite na sebe da ne izgubimo ono što smo ostvarili, nego da primimo potpunu plaću“ (rd. 8).

Osmi redak je umetak. Stvaran tijekom misli nastavlja se u devetom retku. No osmi redak se odnosi upravo na takvu braću koju Gospodin koristi za služenje dušama, bilo da javno navješćuju Riječ ili da se u ljubavi zauzimaju za pojedine duše. Osmi redak je prvenstveno namijenjen njima. No on predočuje i jedan opći, dirljiv poziv toj ženi i njezinoj djeci, kao i svima nama.

Sličan redak imamo i u 1. Ivanovoj 2,28. Apostol i tamo jedan vid istine povezuje s opomenom: „A sada, dječice, ostanite u njemu da, kada se on pojavi, imamo pouzdanje i ne postidimo se pred njim za njegova dolaska.“ Ivan se i tamo obraća sklonostima svoje djece i istodobno im veli: „Razmislite malo o ovome: Ako niste vjerni, izgubit ćemo kod Boga našu potpunu plaću.“ Ta vjernici nisu željeli da se apostoli – „mi“ – „postide“. Kada se Gospodin pojavi, bit će postidjenih. Ovo je, doduše, jedino mjesto u Bibliji koje govori o postidjenosti u pogledu Neba. U Nebu nećemo biti žalosni.

Inače, Nebo ne bi bilo Nebo. Pred Kristovim ćemo sudištem sve vidjeti onako kako je on to uvijek vidio, no nećemo biti žalosni. Zašto se pak ovdje govori o „postidjenosti“? Apostoli će biti postidjeni ako njihova djeca, za koju su smatrali da stoje u istini, ipak nisu ostala vjerna; apostoli će na izvjestan način izgubiti dio svoje plaće.

Tako je i u 2. Ivanovoj 8. Ivan želi potaknuti srca svojih slušatelja, želi ih pobuditi da budu vjerni. Njegove riječi pokazuju blizak odnos Gospodina sluge s Njegovom djecom, kojima služi. On im veli: „Mislite i vi malo na mene! Mi ćemo izgubiti punu plaću ako vi ne ostanete u istini.“

Slično je morao misliti i Pavao kada se u Miletu opraštao od starješina iz Efeza (Dj 20,31): „Stoga bdijte sjećajući se da tri godine noć i dan nisam prestajao sa suzama opominjati svakog pojedinog.“ Podsjeća ih na svoj požrtvovan rad među njima, provođen danju i noću sa suzama. „Ostanite na putu, draga djeco,“ veli im istodobno. Te riječi su pomalo neobične, ali ja ih, ipak, smatram vrlo dragocjenim. Naravno da Gospodin Isus i dalje ostaje jedino središte i onaj uz koga moramo prionuti. Ugoditi njemu najuzvišenija je pobuda svakog Božjeg djeteta, no ipak je odnos sluge prema djeci ohrabrujući i tako stvaran da on može računati s njihovom razboritošću. On poziva njihova srca neka promisle o tome da

apostoli zbog njihova lošeg ponašanja mogu izgubiti svoju punu plaću.

Odgovoriti na trud sluge

Čovjek se spontano pita: „Mogu li ja kao sluga zaista učiniti nešto protiv toga ako slušatelji i primatelji moje službe idu drugačijim putovima? Zar mi, onda, Gospodin neće dati nikakvu plaću?“ Tu bih dodao da vrlo dobri rukopisi, štoviše, najstariji koje imamo, na ovome mjestu glase nešto drugačije. Ja osobno vjerujem da je ispravna ona inačica koja stoji u bilješci prijevođa Elberfelder Biblije (izdanje CSV-a). Tamo stoji: „Pazite na sebe da ne izgubite ono što smo (mi) ostvarili, nego da primite potpunu plaću.“ To možemo lakše razumjeti.

Oboje je istinito, ali istaknuti su različiti vidovi. Ako oni kojima se služi ne ostanu vjerni, sami će izgubiti ono što su mogli imati. I u 1. Korinćanima 3 čitamo da onaj tko ne gradi dobro sâm može biti spašen, a njegova djela izgorjeti. To je slična misao.

U svakom slučaju, ovdje nam je zapovjedeni da se podsjećamo na to da su nas Božje sluge poučavale i da to ne smijemo samo tako baciti u vjetar. Na drugoj strani pak je velika radost vidjeti da „moja djeca“, kako piše apostol Ivan, hode u istini.

I danas je velika radost kada mladi ne odstupaju od istine. Osobno se mnogo veselim mladima i velik je blagoslov kad imamo mlade koji uistinu ljube Gospodina Isusa i koji mu se predaju. Zahvalan sam za to što proučavaju njegovu riječ uz molitvu i što su mnogo naučili. Tome se radujem i to tješi nas koji smo već ostarjeli i nastojimo im služiti. Upravo to je i apostol Ivan osjećao u pogledu te žene i njezine djece.

Kristov nauk (rd. 9)

„Tko god prestupi Kristov nauk i u njemu ne ostane, nema Boga. Onaj tko ostaje u Kristovu nauku, on ima i Oca i Sina“ (rd. 9).

U devetom retku Ivan se vraća na misao iz sedmog retka. Prvi dio retka je vrlo ozbiljan. Već smo vidjeli da u pogledu istine nema postupnog razvoja. To je suprotno ovome što stoji ovdje, to jest prestupanju. Prestupiti znači otići izvan okvira onoga što je rečeno u Svetom pismu. To ne znači da osobno ne trebamo učiti zbog sve boljeg razumijevanja Svetog pisma; jer Bog to očekuje od nas i taj duhovan rast treba ostati naše obilježje do svršetka. Bog hoće da rastemo u milosti i spoznaj i Gospodina. U onom duhovnom ne bismo trebali ostati stajati u mjestu, nego trebamo napredovati. Ako tako ostane, to je zaista Gospodinov dar. No „prestupati“ u navedenom retku znači: po svojim vlastitim mislima ići dalje od onoga što nam je objavljeno u Pismu.

Istina je bila istina od početka. Dodati joj nešto znači samo dobiti neistinu. Istina koja je u Gospodinu Isusu bila je od početka, kada je Sin Božji na Zemlji objavio istinskog Boga. Božji ljudi su to pod nadahnućem zapisali u Novom zavjetu.

Treća Ivanova poslanica pokazuje da nije sve što su Božji ljudi pisali nadahnuto od Boga. Ivan je napisao i jedno pismo (poslanicu) crkvi (3 Iv 9), ali to nije bila nadahnuta poslanica koja bi trebala postati dijelom zapisane Božje riječi. No poslanice koje je Bog predvidio za našu daljnju pouku On je nadahnio i uvrstio ih u Božju riječ. To je apsolutna istina, bez ikakve zablude. Ići dalje od toga je razarajuće.

Ne prestupati – nijekati

Loše je kad netko počne nijekati određene dijelove istine. Kad nam netko kaže: „To nije istina, to nije točno“, itd., moramo dobro paziti. Tako se često očituje onaj duh odozdo, duh Anti-krista. No postoji i ona druga strana, naime, da se ide dalje od okvira Riječi. Mislim da je to vrlo slično onome što stoji u zaključku Otkrivenja (Otk 22,1-8,19). Dodavanje i oduzimanje je razarajuće, jer oboje uništava istinu.

Danas se, zbog neprestanog daljnjeg razvijanja programâ, zahtjevâ i strategijâ, oni koji su zaposleni susreću s „razvojem“. Zbog toga su oni u osobitoj opasnosti da to načelo primijene na istinu. To nam pokazuje kako je danas teško našim mladim prijateljima. Njima je teže negoli je nama bilo ranijih godina i desetljeća. Oni nisu suočeni samo s globalizacijom, nego i s uvijek novim i sve većim zahtjevima. Čovjek je tek počeo raditi i već mora ponovno učiti. To nije jednostavno. Nakon neke nove vizije i strategije dolazi sljedeća.

Zbog toga se teologija, koja se danas ubraja u znanost, također mora razvijati. Ona se mora dalje razvijati s razvojem čovjekove spoznaje. To zvuči prihvatljivo, ali je ipak potpuno pogrešno. Božja riječ ionako ne govori o teologiji; ja sâm također se ne služim tom riječju kao izrazom za istinu. Ako pak ljudi misle da se u okvirima teologije mijenja i istina, onda se ti teolozi silno varaju. Moramo se i smijemo vratiti onome što je bilo od početka. To je Božji način. Nije nam potrebna nova „inačica“.

Što Ivan veli za onoga tko ide dalje i ne ostaje u Kristovom nauku? Takav se može služiti najljepšim i najuvjerljivijim

jim riječima, ali on nema ništa. To je vrlo važna točka, na koju je potrebno paziti. Kad se susretnemo s pogrešnim gledištima skloni smo pomisliti da je osoba koja ih je izrazila iskrena, to jest da ima dobre pobude. No Božja riječ nam ne govori da bismo to trebali prosuđivati. Veli nam samo: „Donosi li taj sluga Kristov nauk?“ To je odlučujuće. Mi nismo pozvani prosuđivati pobude, jer to ni ne možemo. Ono što netko kaže, neće postati boljim time što je on iskren. Važno je donosi li netko istinu, to jest Kristov nauk. Naravno da su mnoge osobe bolje negoli nauk koji donose, ali ih mi moramo odbiti ako ne donose Kristov nauk – koliko bi god oni mogli biti iskreni.

Kristov nauk

Još nekoliko riječi o „Kristovom nauku“. To nije općenito Novi zavjet ili novozavjetna istina. Kristov nauk u Pismu, osobito u Novom zavjetu, jest ono što je rečeno o Kristovoj osobi. Nije čak riječ ni o njegovom djelu, premda se to ne može odvojiti od njegove osobe. Prljati Gospodinovo djelo pogrešnim riječima nešto je nadasve ozbiljno i navući će Božju kaznu. No izravno napasti visoko uzvišenu Gospodinovu osobu nešto je što ide još dalje. O tome je ovdje riječ. *Kristov nauk* se, dakle, odnosi na Krista, na njega kao Boga i čovjeka. On sadrži sve ono što je rečeno o Njemu. To je, uostalom, mnogo više negoli na prvi pogled pomislimo. Tko ne donosi taj nauk, nema ništa! Uočljivo je da Ivan ne veli: „Tko donosi ovaj ili onaj zao nauk“. Ne treba, dakle, reći ništa pogrešno da bi se potpalo pod ono protiv čega upozorava ovaj redak. Apostol, štoviše, veli da onaj „tko *ne donosi taj istiniti nauk*“, nema Boga. Ako učitelj, dakle, svjesno izo-

stavi neki važan dio istine o Kristu, onda se taj zaključak odnosi na njega. A to je vrlo dalekosežno: On nema Boga, bez obzira na to kako lijepe bile njegove riječi. On nema udjela u Bogu, a to u svojoj Riječi veli sâm Bog. Mi ne možemo reći je li on vjeran ili nevjeran, jer se ovdje uopće ne radi o tome. On nema udjela u Bogu, i to je zaprepasavajuće.

Kako li je lijepo to što nam je pokazana i druga strana: „Tko ostaje u tome nauku“, to jest u Kristovom nauku, on ima Boga. Tako bismo mi vjerojatno zaključili, ili? No stoji li ovdje: „On ima Boga“? Tako bismo mi ljudi nastavili tu rečenicu. Ne, tu stoji: „Onaj tko ostaje u tome nauku, on ima i Oca i Sina.“ Za tu ženu, samohranu majku, to je moralo biti ohrabrujuće: Ako ostaneš u tome nauku, a Ivan polazi od toga da jest tako, onda imaš Oca i Sina te, time, najdublju objavu Božanstva. Taj blagoslov je neodvojivo povezan s time da već danas možemo uživati zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom, Isusom Kristom. Ali čini se da ovaj izraz ide dalje od toga. Tko može objasniti to da čak posjedujemo Oca i Sina? To je neizmjeran blagoslov koji vrijedi za najmlađe Božje dijete koje prihvati Gospodina Isusa onako kako je On objavljen u Božjoj riječi.

Odnosi prema Ocu i Sinu

Ne može se imati Oca bez Sina, ni Sina bez Oca. Tko niječe Sina, nema ni Oca (1 Iv 2,23). To je vrlo važna misao. Bog ne prima čast od ljudi, koliko god oni govorili o njemu kao o Ocu, ako ne poštuju njegovog Sina. Samo onaj tko

poštuje Sina, poštuje i Oca. Tko ne poštuje Sina, ne treba govoriti ni o Ocu; jer takav nema Boga.

Te misli trebale bi nas potaknuti na to da *ostanemo* u Kristovom nauku. Ostanimo u onome što smo naučili i nemojmo to olako odbacivati. S time je povezan beskrajn blagoslov. Čini se da danas u našem vremenu i društvu više ništa nije sigurno. Ali ako ostanemo kod Gospodina Isusa i kod istine, onako kako smo je razumjeli, bit ćemo sigurni od zavodnikâ.

Na kraju jedna riječ upozorenja. Ne smijemo svoje osobno uvjerenje izjednačavati s istinom. U tome se ponekad varamo. Ja sam stekao ovo ili ono uvjerenje i trebamo imati vlastita uvjerenja, ali moramo biti oprezni da ono što zastupamo zaista jest istina, onako kako govori Bog, a ne naše uvjerenje. Nismo li ponekad u opasnosti da potpadnemo pod utjecaj tradicije te time iskrivimo dijelove istine? Držimo se Kristova nauka, onako kako ga je Bog dao zapisati u svojoj riječi. U tom slučaju imamo Oca i Sina. Želio bih još pomoći u pogledu uporabe Božjih imena. Kad Božja riječ govori o *Bogu*, onda govori o *naravi* njegove osobe. Kad govori o *Ocu* i o *Sinu*, govori o *odnosima*. Zbog toga, tko ne ostane u Kristovom nauku, nema Boga. On nema ništa od njegove naravi. Ali ako ostanemo u tom nauku, radovat ćemo se odnosima u Božanstvu. To su odnosi u koje nas je Bog uključio.

Christian Briem

Iz časopisa „Folge mir nach“ 9/2016

Ivanovo evanđelje

**S primijenjenim tumačenjem,
korisnim informacijama i pitanjima**

Ivan 18,1-11

Uhićenje Isusa

Isus je otišao u vrt u kojem je često boravio sa svojim učenicima. To je vrt Getsemani. Juda Iskariotski otišao je tamo s mnogim vojnicima i podložnicima svećeničkih glavara kako bi ga uhitili. **1-3**

Gospodin Isus zna sve, pa tako i ono što će se sada dogoditi, pa ipak se dragovoljno predaje, iako je imao moć da jednim udarcem uništi svoje neprijatelje. Rekao je samo: „Ja sam“, i svi su popadali po tlu. **4-9**

No Gospodin Isus svoju snagu nije upotrijebio da bi se obranio. On je, naprotiv, iscijelio jednog od svojih neprijatelja kojemu je Petar mačem bio odsjekao uho. Petar se, zasigurno, htio boriti za svoga Gospodina i najradije bi sluzi velikog svećenika bio raskoljubanju. Isus je pak to spriječio, jer je on htio učiniti ono što mu je Otac dao da učini, to jest umrijeti na križu. **10-11**

87. Kako su Gospodina Isusa nazvali oni koji su ga htjeli uhititi?

88. Kada je Isus rekao ono što je navedeno u 9. retku, to jest u kojem poglavlju je to rekao?

Pomoć: Gospodin Isus je to rekao u jednoj svojoj molitvi.

Kad je Gospodin Isus rekao: „Ja sam“, **6** istodobno je izgovorio i Božje ime. Kad je Mojsije kod gorućeg grma pitao Boga za ime, Bog je rekao: „Ja sam

onaj koji jesam“. Bog sebe naziva „Ja jesam“, jer je On vječno isti. Za Boga se ne može reći: „Bio je“, ili: „Bit će“. Gospodin Isus je Bog, on je „Ja jesam“.

**Kada te netko razljuti,
ponašaj li se kao Petar ili
kao Gospodin Isus?**

Ivan 18,12-27

Gospodin je zanijevan

Gospodin Isus dopustio je da ga uhite i svežu. Htjeli su mu odmah suditi i zbog toga su ga najprije odveli k Ani.

12-14

Petar i Ivan slijedili su ih do dvorišta velikog svećenika. Petar je bio pun samopouzdanja; ali tek što mu je sluškinja počela govoriti, kukavički je zanijevano da je Isusov učenik. **15-17**

Ako ideš tamo gdje se zabavljaju neprijatelji Gospodina Isusa, **18** nećeš imati snage priznati svoga Gospodina!

Ana u svom saslušanju nije našao nikakav razlog za optužbu. Jedan od slugu bio je bahat i udario je Gospodina Isusa u lice. Gospodin Isus ga je prekorio, ali se nije opirao. **19-24**

Petar se još više zapleo i triput je zanijevano Gospodina Isusa. **25-27**

89. Kako je Petar ušao u dvorište velikog svećenika?

90. U koje doba dana je bilo saslušanje kod Ane?

Ana je bio punac službenog velikog svećenika, Kajfe. **13+24** Njega su bile smijenile rimske vlasti, ali je sačuvao ugled i utjecaj. Za Židove je on neslužbeno još uvijek bio veliki svećenik. **19+24** Tako su, praktički, postojala najmanje dva velika svećenika: Ana i Kajfa (Luka 3,2).

„Tko god mene prizna pred ljudima, ja ću njega priznati pred svojim Ocem ...“

Ivan 18,28-40

Isus pred Pilatom

Nakon noćnog saslušanja pred Anom i Kajfom (18,24), Isus je odveden u sudnicu (pretorij), službeno sjedište rimskog upravitelja. Židovi pak nisu htjeli ući u pogansku zgradu, jer su smatrali da bi se na taj način onečistili. Pazili su na takve zapovijedi o čistoći, ali su Gospodina Isusa htjeli ubiti. **28**

Pilat je morao izići k njima kako bi saznao razlog optužbe. Za njih je bilo sigurno jedno: on mora biti smaknut.

29-32

Odgovori na pitanja iz prošlog broja:

79. Gospodin Isus je najprije morao umrijeti i uskrsnuti te biti proslavljen, to jest vratiti se u nebo. Tek tada je mogao poslati Svetoga Duha.

80. Vodi k proslavljanju Gospodina Isusa. Zbog toga riječi koje vrijeđaju Gospodina Isusa nikako ne mogu biti od Duha Svetoga.

81. Nije, jer je s njim Otac 32.

82. Zato što ljubimo Gospodina Isusa i vjerujemo da je On izišao od Boga 27. Otac se raduje tome.

83. Ne, jer Gospodin Isus veli: „Sve moje tvoje je, i tvoje je moje“ 10.

84. Juda Iskariotski.

85. Otac nas ljubi kao i svog vlastitog Sina 23.

86. Otac je ljubio Sina već „prije postanka svijeta“, to jest prije negoli je stvorio svemir, dakle, od vječnosti 24. Ta ljubav nema početka. Gospodin Isus je oduvijek bio Božji ljubljani Sin.

Pilat je u sudnici saslušavao Gospodina Isusa te ga upitao: „Jesi li ti kralj Židova?“ Gospodin Isus ima kraljevstvo, ali to je nebesko kraljevstvo. Zbog toga on doista jest kralj. On je, kao i uvijek, govorio istinu. **33-37**

„Što je istina“, upitao je Pilat zdvojno, ne čekajući odgovor. Nadao se da će narod radije htjeti „Kralja Židova“ negoli Barabu, ali se prevario. **38-40**

91. Koji blagdan su Židovi htjeli slaviti? Kako se s time može povezati smrt Gospodina Isusa?

92. Zašto se sluge Gospodina Isusa nisu borile protiv drugih ljudi? 36

Smrtnu kaznu smjele su izvršiti samo rimske vlasti. Židovima je to u Isusovo doba bilo zabranjeno. Zbog toga su Isusa morali optužiti pred Pilatom, kako bi ga on osudio na smrt.

Pilat je bio upravitelj, to jest najviši službenik i zastupnik rimskog cezara (cara) u pokrajini Judeji.

Isus je uvijek govorio istinu. Slijedi ga i ti u tome!

*Light Keeper, Band 2,
CSV Hückeswagen 2004*

Biblijske slike i simboli

Cedar

Cedar je crnogorično stablo koje može narasti do veličanstvene visine od četrdeset metara i ranije ga je bilo vrlo mnogo na libanonskim brdima. Zbog njegove zadivljujuće veličine, u Bibliji ga se smatra najotmjenijim stablom (1 Kralj 4,33 <5,13>) te je slikovit prikaz snage, ali i ponositosti (Ps 92,12 <13>; Iza 2,13), to jest ljudske veličine. Kako bi se pokazalo da je to u Božjim očima zlo držanje, za očišćenje gubavca i za vodu očišćenja bila je propisana primjena cedrova drveta i izopa (Lev 14,4; Br 19,6). Za Boga nije upotrebljiva ni ljudska veličina ni ljudska slabost, nego samo srca koja su očišćena putem Kristove krvi.

Izop

Moguće je da se iza riječi izop kriju različite biljke čiji identitet nije sasvim jasan. Izop je imao ulogu kod očišćenja Izraelskog naroda. U Izlasku 12,22 trebalo je krv pashalnog janjeta pomoću izopa namazati na dovratnike i nadvratnik, kako bi Božja osuda mimoišla prvorodne Izraelce. Za očišćenje gubavca se osim izopa upotrebljavala i cedrovina i grimiz (Lev 14,4), kao i prigodom spaljivanja crvene junice, čiji je pepeo bio nužan za pripravu vode očišćenja (Br 19,6) koju je onaj koji je bio čist izopom škropio po nečistim osobama ili predmetima (rd. 18). Posljednji redak pomaže nam razumjeti Davidovu izjavu: „Pročisti me izopom, i bit ću čist“ (Ps 51,7 <9>). Povezanost cedrovine i izopa rasvjetljuje time što se za kralja Salomona veli da je „govorio o drveću: od cedra što je u Libanonu, do izopa što iz zida izbija“ (1 Kralj 4,33 <5,13>). Budući da je cedar slikovit prikaz snage i ponositosti, u očigledno neuglednom izopu treba vidjeti ljudsku slabost i ništavnost. Bog u svojoj službi ne može upotrijebiti ni jedno ni drugo, nego samo obnovljena srca koja su očišćena Kristovom krvlju. Možda je i pružanje spužve natopljene octom bio znak prezira vojnikâ prema slabosti razapetog Spasitelja (Iv 19,29)?

*Arend Remmers
Iz knjige „Biblische Bilder und Symbole“*